

CONTROLEORGaan OP DE POLITIOnELE InFORMATIE

Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)	Datum
	DA240029		05.09.2024

Betreft: Advies met betrekking tot:

- een ontwerp van Koninklijk besluit tot wijziging van het Koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten (RPPol) betreffende het medisch getuigschrift, en
- een ontwerp van ministerieel besluit tot wijziging van het ministerieel besluit van 28 december 2001 tot uitvoering van sommige bepalingen van het Koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten (UBPol) betreffende het medisch getuigschrift

Het Controleorgaan op de politionele informatie (hierna het 'COC' of 'het Controleorgaan').

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna de 'AVG').

Gelet op de *Law Enforcement Directive* 2016/680 van 27 april 2016 (hierna de 'LED').

Gelet op de wet van 5 augustus 1992 *op het politieambt* (hierna afgekort als 'WPA').

Gelet op de wet van 7 december 1998 *tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus*, inzonderheid artikel 121, vervangen door de wet van 26 april 2002 (hierna de 'WGP').

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit* (hierna de 'WOG').

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (B.S. van 5 september 2018, hierna afgekort als 'WVG'), inzonderheid artikel 59 §1, 2de lid, artikel 71 en Titel 7, inzonderheid artikel 236.

Gelet op het verzoek van de minister van Binnenlandse Zaken, op 9 juli 2024 gericht aan het Controleorgaan, om een advies uit te brengen overeenkomstig voornoemde WVG.

Gelet op het verslag van de heer Ronny Saelens, lid-raadsheer *a.i.* in het Controleorgaan.

Brengt op 5 september 2024 het volgende advies uit.

I. BEVOEGDHEID VAN HET CONTROLEORGAAN

1. In het licht van, respectievelijk, de toepassing en de omzetting van Verordening 2016/679¹ en van Richtlijn 2016/680², heeft de wetgever de taken en opdrachten van het Controleorgaan grondig gewijzigd. Artikel 4 §2, vierde lid van de organieke wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna 'WOG') bepaalt dat de competenties, taken en bevoegdheden als toezichthoudende autoriteit bedoeld door Verordening 2016/679 voor de politiediensten in de zin van artikel 2, 2°, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, worden uitgeoefend door het Controleorgaan. Dat betekent met name dat het Controleorgaan ook bevoegd is wanneer politiediensten persoonsgegevens verwerken die niet onder de opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie vallen, bijvoorbeeld in het kader van sociaaleconomische doeleinden of HR-verwerkingen. Het Controleorgaan moet worden geraadpleegd in het kader van de voorbereiding van wetgeving of een regelgevende maatregel betreffende de verwerking van persoonsgegevens door de politiediensten van de geïntegreerde politie (zie artikelen 59 §1, 2de lid en 236 §2, van de WVG, artikel 36.4 van de AVG en artikel 28.2 van de Richtlijn Politie-Justitie). In dit kader heeft het Controleorgaan als opdracht om na te gaan of de door de politiediensten beoogde verwerkingsactiviteit in overeenstemming is met de bepalingen van Titel 1 (voor de niet-operationele verwerkingen)³ en van Titel 2 (voor de operationele verwerkingen) van de WVG⁴. Bovendien heeft het COC ook een opdracht van advies uit eigen beweging, zoals bepaald in artikel 236 §2, van de WVG, en een opdracht van algemene informatieverstrekking aan het grote publiek, de betrokkenen, de verwerkingsverantwoordelijken en de verwerkers op het gebied van het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer en gegevensbescherming, zoals bepaald in artikel 240 van de WVG.

---

¹ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 "betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG" (hierna de Algemene Verordening Gegevensbescherming of 'AVG' genoemd).

² Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 "betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad" (hierna de 'Richtlijn Politie en Justitie' of *Law Enforcement Directive (LED)* genoemd).

³ Artikel 4 §2, 4de lid van de WVG.

⁴ Artikel 71 §1, 3de lid van de WVG.

2. Met betrekking tot in het bijzonder de verwerkingsactiviteiten in het kader van de opdrachten van bestuurlijke en/of gerechtelijke politie brengt het Controleorgaan uit eigen beweging of op verzoek van de regering of de Kamer van Volksvertegenwoordigers, een bestuurlijke of gerechtelijke autoriteit of een politiedienst advies uit over elke aangelegenheid die verband houdt met het beheer van politionele informatie, zoals bepaald in afdeling 12 van hoofdstuk 4 van de wet op het politieambt⁵.

3. Het Controleorgaan is, ten aanzien van de politiediensten, de Algemene Inspectie van de federale politie en lokale politie (afgekort 'AIG') zoals bedoeld in de wet van 15 mei 2007 op de Algemene Inspectie en de Passagiersinformatie-eenheid (hierna afgekort 'BEL-PIU') bedoeld in Hoofdstuk 7 van de wet van 25 december 2016 tevens belast met het toezicht op de toepassing van Titel 2 van de WVG en/of de verwerking van persoonsgegevens zoals bedoeld in de artikelen 44/1 tot 44/11/13 van de wet op het politieambt en/of elke andere opdracht die krachtens of door andere wetten aan het Controleorgaan wordt verleend⁶.

4. Het Controleorgaan is ingevolge artikel 281 §4, van de algemene wet van 18 juli 1977 "*inzake douane en accijnzen*", zoals gewijzigd door de wet van 2 mei 2019 "*tot wijziging van diverse bepalingen met betrekking tot de verwerking van passagiersgegevens*" ten aanzien van de Dienst Geschillen van de Algemene Administratie van Douane en Accijnzen bevoegd in het kader van de vorderingen gericht aan de BEL-PIU in fiscale materies.

5. Tot slot is het Controleorgaan, in het kader van de wetgeving betreffende het bijhouden van de gegevens en krachtens artikel 126/3 §1, lid 8, van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (hierna 'de WEC'), zoals gewijzigd door de wet van 20 juli 2022 betreffende het verzamelen en het bewaren van de identificatiegegevens en van metagegevens in de sector van de elektronische communicatie en de verstrekking ervan aan de autoriteiten (*B.S.* van 8 augustus 2022), ook belast met de validering van de statistieken betreffende het aantal strafbare feiten en de opslagperiode voor elk gerechtelijk arrondissement en elke politiezone, i.e. een materie waarin het alle bevoegdheden uitoefent die aan dit orgaan werden verleend door Titel 7 van de wet van 30 juli 2018. Bij toepassing van artikel 42 §3, lid 2 en lid 3, van de WPA is het ook belast met de controle van de verzoeken van de Cel Vermiste Personen van de federale politie met het oog op de consultatie van de gegevens betreffende de elektronische communicatie waarbij de verdwenen persoon betrokken is.

6. Het Controleorgaan is bevoegd om adviezen te verlenen over de aspecten die betrekking hebben op de verwerking van informatie en van persoonsgegevens en op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer door de verwerking van persoonsgegevens voor zover er een verband

---

⁵ Artikelen 59 §1, 2de lid en 236 §2, van de WVG.

⁶ Artikel 71 §1, derde lid juncto artikel 236 §3, van de WVG.

bestaat met de operationele en de niet-operationele werking van de politiediensten en/of met het personeel van de geïntegreerde politie (hierna 'de GPI'⁷) en/of voor zover het voor advies ingediende ontwerp van tekst een impact heeft op het beheer van de politie-informatie in het algemeen.

7. Bovendien is het Controleorgaan niet alleen een gegevensbeschermingsautoriteit maar ook een toezichthoudende autoriteit die wettelijk belast is met de controle op de wettelijkheid, de doeltreffendheid, de efficiëntie en de economie van het beheer van politionele informatie⁸. Met deze elementen (bv. de haalbaarheid en de operationele capaciteiten) wordt eveneens rekening gehouden in elke adviesaanvraag.

II. VOORWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

8. De aanvraag heeft betrekking op een ontwerp van Koninklijk besluit tot wijziging van het Koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten (RPPol) betreffende het medisch getuigschrift (hierna 'het ontwerp van Koninklijk besluit') en op een ontwerp van ministerieel besluit tot wijziging van het ministerieel besluit van 28 december 2001 tot uitvoering van sommige bepalingen van het Koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten (UBPol) betreffende het medisch getuigschrift (hierna 'het ontwerp van ministerieel besluit').

9. De autoriteiten evenals de verwerkingen van persoonsgegevens en informatie die exclusief tot de bevoegdheid van het COC behoren, worden strikt gedefinieerd door de wet. Bijgevolg beperkt het Controleorgaan zijn adviezen tot de verwerkingen die tot zijn bevoegdheid behoren, i.e. de verwerkingen die door de politiediensten worden uitgevoerd of die een impact hebben op het werk van de politiediensten.

Hoe dan ook blijven de adviezen van het COC niet noodzakelijk beperkt tot het artikel dat of de artikelen die in een adviesaanvraag wordt (worden) genoemd. Het COC houdt immers steeds rekening met alle elementen of bepalingen die tot zijn bevoegdheid behoren krachtens voornoemde regelgeving.

10. Het huidige advies concentreert zich op de verwerkingen die een impact hebben op of verband houden met de politiediensten.

⁷ Geïntegreerde politie – Police Intégrée.

⁸ Activiteitenverslag 2021, www.contreleorgaan.be, zie de punten 3 en 52 en inzonderheid punt 71: "Het COC heeft echter allerm minst alleen oog voor dataprotectie; het heeft evenzeer veel aandacht en is bevoegd voor alle andere operationele aspecten van de politionele informatiehuishouding en die van de andere gecontroleerde diensten."; artikel 71 §1, van de WVG.

III. ANALYSE VAN DE ADVIESAANVRAAG

Inleidende opmerking: Nood aan coherentie voor de bepalingen betreffende de medische bescherming van de leden van de geïntegreerde politie

11. Het ontwerp van Koninklijk besluit en het ontwerp van ministerieel besluit worden voorgesteld als teksten die een doel van administratieve vereenvoudiging hebben, wat lovenswaardig is.

De AVG-fiche die bij de adviesaanvraag is gevoegd (hierna 'de AVG-fiche') verklaart dat het model van medisch attest dat elke arts gebruikt, zal worden aanvaard (vrij formaat).

In die zin heffen beide ontwerpen bijlage 8 van het UBPOL op, dat een model is van medisch attest met enerzijds een administratief luik dat voor de personeelsdienst bestemd is en anderzijds een medisch luik dat aan de medische dienst moet worden bezorgd.

In de AVG-fiche wordt echter bepaald dat het personeelslid erop moet toezien dat het medisch attest bepaalde minimale informatie bevat. Deze informatie wordt *de facto* vermeld in het ontwerp van ministerieel besluit.

Uit het onderzoek van beide ontwerpbesluiten blijkt echter dat de overige modellen van medische attesten en getuigschriften die bij het UBPOL worden gevoegd, niet worden opgeheven in het ontwerp van ministerieel besluit dat voor advies wordt overgelegd. Het COC heeft geen enkele andere adviesaanvraag in deze zin ontvangen.

12. Voorts blijken beide ontwerpbesluiten gedeeltelijke en tijdelijke arbeidsongeschiktheid uitdrukkelijk uit te sluiten.

Het Controleorgaan heeft met betrekking tot dit punt geen enkele andere adviesaanvraag ontvangen.

Bij gebreke van nadere beschrijving van de context in de AVG-fiche vraagt het Controleorgaan zich af welk stelsel dan wel van toepassing zou zijn op de gedeeltelijke en tijdelijke arbeidsongeschiktheid indien beide ontwerpbesluiten zouden worden aangenomen.

13. Het Controleorgaan wenst de aandacht te vestigen op het feit dat het in 2024 heeft geantwoord op een informatieverzoek vanwege een vakbond in verband met het verstrekken van gezondheidsgegevens van een personeelslid van een politiezone aan een derde in het kader van een arbeidsongeval⁹. Dit advies werd met het oog op een reactie toegestuurd aan de Algemene directie van het middelenbeheer en de informatie, i.e. de dienst die zelf de huidige

---

⁹ Controleorgaan op de politionele informatie, Informatieverzoek betreffende het verstrekken van (bijzondere categorieën van) persoonsgegevens van een personeelslid van een politiezone aan een derde, DD230053, 12.04.2024, niet gepubliceerd.

adviesaanvraag heeft toegestuurd voor de minister van Binnenlandse Zaken. Het Controleorgaan heeft tot op heden geen reactie ontvangen met betrekking tot dit advies.

14. Om garanties te bieden voor de samenhang en de leesbaarheid van de wetgeving betreffende de medische bescherming voor de personeelsleden (betrokkenen) maar ook voor de betrokken diensten en de medische sector, is er reden om na te gaan of het opportuun is om de bepalingen en bijlagen betreffende de medische bescherming van de personeelsleden van de geïntegreerde politie samen te herzien.

Opmerkingen betreffende de essentiële elementen van de verwerking: noodzaak om de duidelijkheid en de voorzienbaarheid van de verwerking te waarborgen

15. De AVG-fiche die bestemd is voor het COC, is een waardevol instrument om de context van de adviesaanvraag te begrijpen. Deze fiche bevat echter heel wat elementen die *a priori* niet voorkomen in de wet (WGP / Wet van 26 april 2002 houdende de essentiële elementen van het statuut van de personeelsleden van de politiediensten en houdende diverse andere bepalingen met betrekking tot de politiediensten) en evenmin in de ontwerpbesluiten.

Recent nog heeft het Grondwettelijk Hof erop gewezen¹⁰ dat de essentiële elementen van de verwerkingen van persoonsgegevens in de wet zelf moeten worden vastgelegd. Een delegatie door de wet aan de uitvoerende macht is mogelijk voor zover deze machtiging op voldoende nauwkeurige wijze wordt omschreven en betrekking heeft op de uitvoering van maatregelen waarvan de wetgever de essentiële elementen op voorhand heeft vastgesteld¹¹.

16. Om te beginnen bevat de fiche een twaalfstal **verwerkingsdoeleinden** die van uiteenlopende aard zijn en niet zijn opgenomen in voornoemd wettelijk kader. Dit betreft nochtans een essentieel element van de verwerking dat in de wet moet worden vastgelegd.

17. Ten tweede wordt, in de AVG-fiche, de dienst Informatieveiligheid en persoonlijke levenssfeer van het Commissariaat-generaal geïdentificeerd als de verwerkingsverantwoordelijke en wordt deze dienst 'vertegenwoordigd' door de directeur van de directie van het Personeel die op haar beurt deel uitmaakt van de Algemene directie van het middelenbeheer en de informatie van de federale politie. De fiche identificeert voorts de medische dienst als de dienst die "*belast is met het dagelijks beheer van de verwerking*" en zijn diensthoofd die een arts is.

---

¹⁰ Grondwettelijk Hof, arrest nr. 33/2022 van 10 maart 2022, www.const-court.be.

¹¹ *Ibidem*.

De identificatie van de **verwerkingsverantwoordelijke** is een feitelijke kwestie: welke dienst, binnen een politie-eenheid / de geïntegreerde politie, verwerkt de gegevens die in het medisch attest zijn opgenomen en wie draagt bijgevolg de verantwoordelijkheid voor de conformiteit van de verwerking?

De identificatie van de verwerkingsverantwoordelijke is ook belangrijk ten aanzien van de betrokkenen die hun in de AVG opgenomen rechten vlot moeten kunnen uitoefenen (informatie, toegang, rechtzetten, wissen, ...).

De fiche verwijst echter ook nog naar een toepassing en een systeem voor beheer van de medische dienst voor de bewaring van de medische attesten en bijgevolg naar veiligheids- en organisatorische maatregelen.

De vermelding van deze enkele maatregelen in de AVG-fiche lijkt overbodig, daar een dergelijke verwerking vereist dat er eerst een grondige effect- en risicobeoordeling wordt gemaakt krachtens de verplichtingen zoals bedoeld in de artikelen 35 en 36 van de AVG die onder de verantwoordelijkheid van de verwerkingsverantwoordelijke vallen.

18. Ten derde bepaalt het ontwerp van Koninklijk besluit dat het medisch attest enkel zal worden afgegeven aan de medische dienst, terwijl de AVG-fiche bepaalt dat "*geen enkel medisch gegeven zal worden toegestuurd aan een andere dienst dan de medische dienst*".

Dit betekent dat a priori alleen de medische dienst **toegang** zal hebben tot de betrokken gegevens.

Het totale gebrek aan identificatie van een eventuele **ontvanger van de gegevens** in beide ontwerpbesluiten roept vragen op: quid indien er nood is aan een medisch deskundigenonderzoek? Quid in geval van tussenkomst van een herverzekeraar¹²? ...

19. Ten vierde geeft de AVG-fiche aan dat de medische attesten in de toepassing voor beheer van de medische dienst worden bewaard tot 110 jaar na de geboortedatum van de betrokkene. Het Controleorgaan vraagt zich af of de genoemde **bewaartermijn** werkelijk de termijn is die wordt toegepast.

Eenzijds moet de keuze van bewaartermijn op voorhand worden gerechtvaardigd, anderzijds is dit essentieel element van de verwerking niet opgenomen in de wet.

---

¹² De kwestie van de wettelijkheid van het verstrekken van persoonsgegevens van de politiediensten aan de herverzekeraar maakte onlangs het voorwerp uit van een informatieverzoek aan het Controleorgaan (voornoemde adviesaanvraag DD230053).

20. De betrokkenen moeten in het rechtskader de essentiële elementen van de betrokken verwerking van persoonsgegevens kunnen terugvinden die van aard zijn de voorzienbaarheid en de duidelijkheid ervan te garanderen.

Opmerkingen wat betreft de inhoud: noodzaak om de evenredigheid van de verwerkte gegevens aan te tonen

21. De gecombineerde lezing van de artikelen 6 en 9 van de AVG met artikel 121 van de WGP, de Wet van 26 april 2002 houdende de essentiële elementen van het statuut van de personeelsleden van de politiediensten en houdende diverse andere bepalingen met betrekking tot de politiediensten, de artikelen X.I.1 en volgende van het RPPOL en de artikelen X.1 en volgende van het UBPOL bevat het rechtskader voor de verwerking van persoonsgegevens zoals bedoeld in de twee ontwerpbesluiten die voor advies zijn overgelegd.

22. Het ontwerp van ministerieel besluit identificeert een van de essentiële elementen van de verwerking, i.e. de categorieën van verwerkte gegevens, maar stelt niet de elementen voor die de noodzakelijkheid en de evenredigheid van die gegevens rechtvaardigen.

Het bestaan van een rechtsgrondslag in de zin van artikel 9, §2, b) of h) van de AVG volstaat immers niet opdat de bewuste verwerking in overeenstemming zou zijn met de AVG. Boven op de rechtsgrondslag moet er worden voorzien in aangepaste en bijkomende passende waarborgen in de zin van artikel 9 van de WVG alsook in de naleving van de algemene beginselen en de andere regels van de AVG. In verband hiermee is het de taak van de verwerkingsverantwoordelijke om te verifiëren dat de verwerking beantwoordt aan alle toepasselijke regels en voorwaarden en moet hij kunnen aantonen dat zulks het geval is voorafgaand aan en voor de volledige duur van de verwerking, met inbegrip van het feit dat de verwerkte gegevens toereikend en ter zake dienend zijn en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt (beginsel van minimale gegevensverwerking).

Dergelijke rechtvaardiging is echter niet terug te vinden in geen van beide ontwerpen, noch in een verslag aan de Koning.

Ook de algemene verklarende fiche en de AVG-fiche – die bovendien geen openbare documenten zijn – bevatten geen toelichting wat betreft dit punt.

23. Het is veeleer de 'onvermijdelijke aard' van de verwerking van de gegevens – meer bepaald, bijvoorbeeld, het verzamelen van het telefoon- en/of gsm-nummer van het personeelslid – dan andere maatregelen en de (eventueel gecombineerde) verwerking van andere gegevens (bv. via de toepassing Administratief beheer van de Logistiek en het Personeel of een al bestaand intern register met de contactgegevens van de personeelsleden, toegankelijk bij de medische dienst)

om het beoogde doel te bereiken, die de verwerkingsverantwoordelijke moet aantonen, rekening gehouden met de belangen, de rechten en de vrijheden van de betrokkenen, de beoogde doeleinden alsook de eventuele geïdentificeerde risico's.

OM DEZE REDENEN,

nodigt het Controleorgaan op de politionele informatie

de aanvrager uit om rekening te houden met bovenstaande opmerkingen.

Advies goedgekeurd door het Controleorgaan op de politionele informatie op 5 september 2024.

Voor het Controleorgaan,
De Voorzitter *a.i.*,
Frank SCHUERMANS (GET.)